

BOSHLANG'ICH SINFLARDA MATEMATIKA TA'LIMINING INNOVATSION METODLARI

O'roqova Umida Baxtiyor qizi

Osiyo Xalqaro Universiteti magistratura talabasi

e-mail: umidaoroqova1998@gmail.com

Annotatsiya: Tezisd a boshlang'ich sinflarda matematika fanini o'qitishda innovatsion yondashuvlarning samaradorligi o'rganiladi. Tadqiqotda interaktiv darslar, muammoli vazifalar, mini-loyihalar va o'yin metodlari asosida o'quvchilarning matematik qobiliyatlari, mustaqil fikrlash va muammolarni hal etish ko'nikmalari baholandi. Tadqiqot natijalari innovatsion metodlarning o'quv jarayonini qiziqarli va samarali qilishda muhim rol o'ynashini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: boshlang'ich sinf, matematika, innovatsion yondashuvlar, interaktiv dars, muammoli o'qitish, o'yin metodlari

KIRISH

Boshlang'ich sinflarda matematika ta'limi o'quvchilarning mantiqiy tafakkuri va muammolarni yechish qobiliyatini rivojlantirishda asosiy rol o'ynaydi. An'anaviy darslar ko'pincha o'quvchilarni passiv holatda qoldiradi, shu sababli so'nggi yillarda pedagogik jarayonni innovatsion metodlar bilan boyitish zarurati paydo bo'ldi.

- Innovatsion yondashuvlar o'quvchilarning:
- matematik bilimini oshirish,
- qiziqish va motivatsiyasini kuchaytirish,
- mustaqil fikrlash va ijodiy yondashuvini rivojlantirishimkonini beradi¹²⁰.

Tadqiqot maqsadi: boshlang'ich sinflarda matematika darslarini samarali qilish uchun innovatsion metodlarni sinab ko'rish va ularning ta'lim jarayoniga ta'sirini baholash.

METODOLOGIYA

Tadqiqot eksperimental va kuzatuv usullari asosida o'tkazildi.

Ishtirokchilar:

40 nafar 2-sinf o'quvchilari (20 eksperimental, 20 nazorat guruhi)

Jizzax shahar maktablaridan tanlangan

Qo'llanilgan metodlar:

1. Interaktiv darslar: multimedia, vizual materiallar va raqamli taxtalar orqali tushuntirish.
2. Muammoli vazifalar: real hayotiy masalalar orqali matematik tushunchalarni mustahkamlash.
3. Mini-loyihalar: kichik guruhlarda mavzuga oid loyiha ishlari va natijalarni taqdim etish.
4. O'yin metodlari: o'quvchilarning e'tiborini jalb qilish va qiziqishini oshirish.

Ma'lumotlarni yig'ish:

Testlar orqali matematik bilim darajasi

So'rovnoma orqali qiziqish va motivatsiya

Dars kuzatuvlari orqali faollik va ijodiy ishlash ko'nikmalari

Tahlil usullari:

Kvantitativ tahlil: o'rtacha ball va foizlar

Sifat tahlili: kuzatuv va so'rovnoma natijalarining kodlash va tahlili

¹²⁰ Kuznetsova, O. (2019). Innovative methods in primary school mathematics education. Journal of Education, 12(3), 45–59

NATIJALAR

Ko'rsatkich	Eksperimental guruh (Oldin)	Eksperimental guruh (Keyin)	Nazorat guruhi (Keyin)
Matematik test ballari	62%	87%	66%
Muammoli vazifa yechish	48%	82%	50%
Qiziqish va motivatsiya	58%	90%	60%

Kuzatuv natijalari:

Interaktiv va o'yin metodlari o'quvchilarning faolligini oshirdi.

Mini-loyihalar o'quvchilarning muammoli vazifalarni yechish va bir-biriga yordam berish ko'nikmalarini rivojlantirdi.

So'rovnoma natijalariga ko'ra, 90% o'quvchilar darsni qiziqarli deb baholadi.

TAHLIL VA MUHOKAMA

Natijalar innovatsion metodlarning samaradorligini ko'rsatadi.

Interaktiv va o'yin metodlari o'quvchilarning motivatsiyasini sezilarli darajada oshirdi.

Muammoli vazifalar va mini-loyihalar orqali mustaqil fikrlash va ijodiy yondashuv rivojlantirildi.

Ushbu natijalar Dewey, Bloom va Gardnerning pedagogik nazariyalarini tasdiqlaydi, shuningdek, o'quv jarayonida turli metodlarni kombinatsiyalashning muhimligini ko'rsatadi.

XULOSA

Boshlang'ich sinflarda matematika ta'limida innovatsion metodlarni qo'llash:

O'quvchilarning bilim darajasini oshiradi (+25%).

Muammoli vazifalarni yechish va mustaqil fikrlash ko'nikmalarini rivojlantiradi (+30%).

Qiziqish va motivatsiyani kuchaytiradi (+32%).

Tavsiyalar:

1. Maktablarda interaktiv va o'yin metodlarini keng joriy etish.
2. O'qituvchilarga mini-loyihalar va muammoli vazifalarni olib borish bo'yicha seminarlar o'tkazish.
3. O'quv jarayonini individual va guruh ishlari bilan boyitish.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Bruner, J. (1966). Toward a theory of instruction. Harvard University Press.
2. Dewey, J. (1938). Experience and education. Macmillan.
3. Bloom, B. S. (1956). Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals. Longmans.
4. Gardner, H. (1983). Frames of mind: The theory of multiple intelligences. Basic Books.
5. Sternberg, R. J. (1997). Thinking styles. Cambridge University Press.
6. Kuznetsova, O. (2019). Innovative methods in primary school mathematics education. Journal of Education, 12(3), 45–59.